

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

RO

Discurs

Bruxelles, 9 decembrie 2014
ECA/14/57

Discursul domnului Vítor CALDEIRA, președintele Curții de Conturi Europene

Prezentarea rapoartelor anuale pe 2013

Consiliul Uniunii Europene (Afaceri Economice și Financiare)

Bruxelles, 9 decembrie 2014

În cazul unor eventuale diferențe față de textul scris, prevalează informațiile transmise oral.

ECA Press

Damijan Fišer - Ofițer de presă

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Stimate Domnule Președinte,

Stimați Domni Miniștri,

Stimată Doamnă Comisar Georgieva,

Îmi face o deosebită onoare să prezint, în fața Consiliului Uniunii Europene, Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul financiar 2013.

Perioada pe care o traversăm este o perioadă de răscruce pentru Europa. O nouă Comisie Europeană și-a început mandatul pe fondul a numeroase și importante provocări.

Una dintre aceste provocări o reprezintă îmbunătățirea gestiunii bugetului UE și ea implică trei elemente de bază: cheltuirea fondurilor disponibile, asigurarea conformității cu normele financiare ale UE și obținerea unor rezultate care prezintă valoare pentru cetățeni și care să fie vizibile. *Omne trium perfectum*, așa cum ar spune domnul Juncker, președintele Comisiei.

Stimați Domni Miniștri,

La începutul acestei noi perioade de programare a cheltuielilor, raportul anual al Curții referitor la exercițiul 2013 arată că gestiunea financiară a UE nu este încă suficient de bună la nivel global.

În ceea ce privește **cheltuirea bugetului UE**, în 2013 s-au efectuat plăți în cuantum de peste 148 de miliarde de euro de la bugetul UE, ceea ce reprezintă aproape 99 % din suma maximă disponibilă pentru exercițiul respectiv.

Curtea concluzionează că aceste operațiuni au fost prezentate în mod corespunzător în 2013, ceea ce înseamnă că am validat fiabilitatea conturilor UE prin formularea unei opinii fără rezerve, așa cum am făcut de altfel în fiecare an începând din 2007.

Nu se poate spune în niciun caz că am descoperit o „gaură neagră” în conturile UE, așa cum au relatat anumite articole de presă. Ceea ce se afirmă în raportul nostru este că, în pofida nivelului ridicat al plăților, totalul angajamentelor financiare restante ale UE a crescut cu 9 miliarde de euro, ajungând la 322 de miliarde de euro la sfârșitul exercițiului 2013.

Subliniem că acesta este unul dintre semnele presiunii crescânde asupra fluxurilor de numerar ale UE. În acest context, recomandăm Comisiei să anticipeze un eventual deficit de resurse financiare pentru programele UE prin elaborarea unor previziuni corespunzătoare cu privire la fluxurile de numerar.

Din același motiv, Curtea invită Comisia să se asigure că avansurile și investițiile inițiale realizate cu fonduri de la bugetul UE reflectă nevoi reale de numerar. Un exemplu menționat de noi este că mai puțin de jumătate din cele 14 miliarde de euro alocate pentru **instrumente de inginerie financiară** începând din 2007 ajunseseră într-adevăr la beneficiarii finali până la sfârșitul lui 2013.

Acesta este unul dintre riscurile asociate utilizării de instrumente financiare. Un alt risc este acela că, cu cât se mobilizează mai multe fonduri publice, cu atât banii se îndepărtează mai mult de sfera răspunderii de gestiune și a auditului finanțelor publice. Dacă nu sunt instituite mecanismele corespunzătoare, în cazul instrumentelor financiare există riscul ca destinația fondurilor să fie mai dificil de identificat, ca verificarea condițiilor de utilizare a acestor fonduri să fie mai complicată și ca identificarea rezultatelor obținute să fie mai anevoioasă.

Curtea a subliniat acest aspect nu numai în raportul său anual, ci și în două analize panoramice recent publicate, una cu privire la lacunele existente în materie de asigurare a răspunderii de gestiune și de audit al finanțelor publice, cealaltă privind riscurile la adresa gestiunii financiare a bugetului UE.

Am ținut să readuc în discuție acest subiect astăzi pentru că el este deosebit de relevant în contextul Planului de investiții pentru Europa anunțat recent de Comisie. Noul **Fond european pentru investiții strategice** se va baza în cele din urmă pe garanții de la bugetul UE cu scopul de a se mobiliza fonduri private. În acest context, principiile transparenței, răspunderii de gestiune și auditului finanțelor publice trebuie să fie respectate.

Stimați Domni Miniștri,

Banii de la bugetul UE sunt cheltuiți, dar există în continuare prea multe plăți care nu se efectuează cu **respectarea normelor**.

Curtea estimează că rata de eroare globală pentru plăți este de 4,7 % în 2013, în comparație cu rata de 4,8 % estimată pentru exercițiul 2012. Acest nivel depășește în mod considerabil „pragul de semnificație” de 2 %, așa cum s-a întâmplat în fiecare an de când Curtea auditează conturile UE.

În 2013, aproape toate domeniile de cheltuieli au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare. Singura excepție au constituit-o resursele financiare cheltuite de UE pentru propria administrație, în cuantum de 10,6 miliarde de euro.

Curtea estimează că rata de eroare este mai ridicată pentru proporția de 80% de fonduri UE în cazul cărora responsabilitatea pentru gestiune este partajată între Comisie și statele membre. Pentru aceste fonduri, rata de eroare este de 5,2 %, în comparație cu 3,7 % în alte domenii, care sunt, în cea mai mare parte, gestionate direct de către Comisie. După cum reiese din analiza suplimentară realizată de Curte în contextul prezentării generale cu privire la cheltuielile din domeniile coeziunii și agriculturii în perioada 2007-2013, Curtea detectează erori în toate statele membre.

Acțiunile corective întreprinse de Comisie și de autoritățile naționale contribuie cu siguranță la menținerea la un nivel scăzut a ratei de eroare globale, însă probele noastre sugerează că s-ar putea face progrese mult mai importante, în cadrul mecanismelor existente în prezent, pentru prevenirea apariției erorilor de la bun început.

De exemplu, rata de eroare calculată de Curte pentru domeniul dezvoltării rurale ar fi putut, în principiu, să fie redusă de la 6,7 % la 2,0 % dacă autoritățile naționale ar fi utilizat toate informațiile pe care le aveau la dispoziție înainte de a transmite Comisiei cererile de rambursare.

Principalele surse ale erorilor pe care autoritățile naționale ar trebui să le urmărească sunt aceleași ca și în anii anteriori: cererile neeligibile, încălcările grave ale normelor privind achizițiile publice și declarațiile incorecte privind suprafețele agricole.

În opinia Curții, este mai bine să se prevină decât să se corecteze, deoarece astfel de erori legate de regularitate riscă, de asemenea, să compromită eficiența și eficacitatea fondurilor alocate de UE. Am ajuns astfel la cel de al treilea mesaj principal al raportului anual al Curții.

Stimați Domni Miniștri,

În opinia Curții, responsabilii de gestiunea financiară de la nivelul UE și de la nivel național ar trebui să se axeze într-o măsură mai mare pe obținerea de rezultate atunci când se utilizează fonduri europene.

În cursul perioadei de programare 2007-2013, accentul a fost pus, în primul rând, pe necesitatea de a cheltui fondurile disponibile, în al doilea rând pe obligația respectării normelor și numai în al treilea rând – și într-o măsură relativ limitată – pe **obținerea rezultatelor**.

Aceasta este o reflecție a unei caracteristici esențiale a mecanismelor de gestiune bugetară de la nivelul UE. Responsabilii de la nivelul statelor membre și de la nivelul UE sunt supuși unor presiuni puternice de a cheltui bugetul disponibil, deoarece, în caz contrar, ar risca să piardă fondurile care le-au fost alocate, însă nu li s-au oferit stimulente la fel de convingătoare care să îi încurajeze să obțină rezultate cu fondurile respective.

Acest lucru trebuie să se schimbe în noua perioadă de programare. Raportul nostru anual prezintă numeroase exemple, extrase din cele 19 rapoarte speciale adoptate de Curte în 2013, cu scopul de a demonstra modul în care un accent mai puternic pus pe rezultate ar putea crește performanța.

Comisia și-a făcut cunoscută intenția de a trece de la o cultură a cheltuirii fondurilor la o cultură a performanței. Succesul acestui demers va depinde de trei factori:

- în primul rând, un angajament real, asumat la nivelul UE și la nivel național, de a se obține cele mai bune rezultate posibile cu resursele financiare limitate pe care le are la dispoziție UE;

- în al doilea rând, stabilirea unor ținte adecvate pentru atingerea rezultatelor, precum și prezentarea unor informații fiabile cu privire la progresele obținute în atingerea acestora și
- în al treilea rând – și cel mai important – introducerea unor stimulente pentru a se recompensa buna performanță și pentru a se sancționa slaba performanță.

În același timp, rezultatele globale obținute în urma cheltuirii fondurilor UE ar putea fi – și trebuie să fie – mai vizibile. În acest sens, Curtea recomandă Comisiei să îmbunătățească modul în care prezintă în raportul său anual de evaluare valoarea adăugată europeană adusă de bugetul UE și contribuția acestuia la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Aș dori să subliniez aici că succesul Comisiei într-un astfel de demers va depinde – într-o foarte mare măsură – de calitatea informațiilor disponibile la nivelul statelor membre.

Stimate Doamnă Președinte, Stimați Domni Miniștri,

Îmbunătățirea gestiunii financiare a UE nu înseamnă a alege între cheltuirea fondurilor disponibile, respectarea normelor și obținerea rezultatelor, ci înseamnă a face toate aceste trei lucruri în același timp.

Suntem conștienți că un astfel de exercițiu nu este ușor. Riscurile existente au fost puse în evidență în analiza panoramică privind gestiunea financiară a UE. Totuși, sarcina ar fi mai puțin dificilă dacă bugetul UE ar fi mai ușor de gestionat, cu mai puține priorități pentru cheltuieli, cu obiective mai clare și cu mecanisme mai simple pentru cheltuirea fondurilor. Acestea se numără printre principalele învățăminte desprinse din perioada bugetară 2007-2013. Așa cum sper că o demonstrează activitatea noastră, Curtea de Conturi Europeană este pe deplin angajată să sprijine Consiliul, celelalte instituții ale UE, precum și autoritățile statelor membre în eforturile acestora de a îmbunătăți gestiunea financiară a UE și modul în care se răspunde pentru aceasta în actuala perioadă bugetară.

Vă mulțumesc pentru atenție.